

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrivm Miracvlorvm Et Historiarvm Memorabilivm Lib. XII

Caesarius <Heisterbacensis>

Antverpiae, 1605

Prologvs Caesarii Cisterciensis Monachi In Heisterbacho in Libros
miraculorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13177

PROLOGVS

CAESARII CISTER- CIENSIS MONACHI

IN HEISTERBACHO

in Libros miraculorum.

Ioan. 6

COLLIGITE fragmenta, ne pereant. Cū ex debito iniunctæ sollicitudinis, aliqua ex his quæ in ordine nostro, nostris temporibus, miraculosè gesta sunt, & quotidie fiunt, recitarè nouitiis, rogatus sum à quibusdam cum instantia multa, eadem scripto perpetuare. Dicebant enim irrecuperabile fore damnum, si ea perirent per obliuionē, quæ posteris esse poterant ad ædificationem. Cū ad hoc minùs essem paratus, cū propter latini sermonis inopiam, tum propter inuidorum detractionem, accessit Abbatis mei imperium, nec non & Abbatis loci sanctæ Mariæ consilium, quibus contradicere licitum non est. Memor etiam prædictæ sententiæ Saluatoris, aliis panes integros turbis frangentibus, id est, fortes scripturarum quæstiones exponētibus, siue excellentiora moderni temporis acta scribentibus, ego micæ decedentes colligens, propter inopes, non gratia, sed litteratura, duodecim ex eis sportellas impleui: totidē enim distinctionibus omne opus diuisi. Prima distinctio agit de cōuersione, Secunda de contritione, Tertia de confessione, Quarta de tentatione, Quinta de dæmonibus, Sexta de virtute simplicitatis, Septima de B. virgine Maria, Octaua de diuersis visionibus, Nona de sacramēto corporis & sanguinis Christi, Decima de miraculis, Vndecima de morientibus, Duodecima de pœna & gloria mortuorū. Vt autē cōpetentiùs exempla ordinarem, more dialogi duas induxi

PROLOGVS.

duxi personas, Nouitij videlicet interrogantis, & monachi respondentis: quia dum dictantis nomen pagina supprimit, detrahentis lingua citius deficit & arefcit. Attamē qui nomen eius fcire defiderat, prima diftinctionū elementa compingat. Plurima etiam inferui, quæ extra ordinem cōtingerunt, eo quòd effent ædificatoria, & a viris religiofis, ficut & reliqua, mihi recitata. Testis eft mihi Dominus, nec vnum quidem capitulum in hoc dialogo me finxiffe. Quòd fi aliqua fortè aliter funt gelta, quam a me fcripta, magis his videtur imputandum effe, a quibus mihi funt relata. Et quia conuerti quis potèft exterius fine contritione, prima diftinctio loquitur de conuerfione. Item quia conuerfio inutilis eft fine contritione in peccatore, fecundum locum tenet diftinctio contritionis. Item quia contritio in fe arefcit, nifi fublequatur cōfelfio oris, rectè ei fubiungitur diftinctio cōfelfionis. Item quia cōfelfio rarò fufficit ad delendam peccati pœnam, bene ei continuatur fatisfactionis diftinctio, quam tentationem effe probaui. Item quia dæmones tentationum auctores funt, fiue incentores, fequens de eis diftinctio fubiungitur. Item, quia fimplicitas magnum eft antidotum contra tentationem, diftinctio dæmonum, diftinctio fubnectitur fimplicitatis. Sex iftæ diftinctiones pertinent ad meritum, reliquæ fex ad præmium. Vt autem fic ordinentur, etiam ratio numeri requirit. Sicut vnitas radix eft omnium numerorum, ita & conuerfio fignum eft omnium iuftificationum. Binario congruit cōtritio, quæ duplex eft, cordis per dolorem, & corporis per afflictionem. Ternario cōfelfio, quæ triplex eft, laudis, fidei, criminis. Quaternario tentatio, quia quatuor quæ nos tentant, Deus, diabolus, caro, & mundus. Quinari-
 us congruit diabolo, eo quòd numerus fit apoftaticus. Senarius, qui perfectus eft, fimplicitati, quæ totum corpus lucidum reddit. In principiis verò diftinctionum, tam de iftis, quàm de cæteris, quæ fequuntur diftinctionibus, ratio ordinationis plenius assignata eft, quia Chrifti benedictione collecta fragmenta

*Codex
 impref-
 fus in po-
 fteriori-
 bus li-
 bris ha-
 bebat A-
 polloniū
 & Cafa-
 rium,
 quod etiā
 in prio-
 ribus Jer-
 uanauit
 auuimus*

Matt. 6.

PROLOGVS.

menta in tantum multiplicata sunt, vt panibus integris in quantitate comparentur, ad instar duodecim panum propositionum, in duobus codicibus illa posui, sex † distinctionibus in vno & sex in altero ordinatis.

† In gratiam lectoris nomen distinctionis in libri mutati, sicq; totum opus in libros XII. distributum est.

CAPITA LIBRI
PRIMI.

D E institutione Ordinis Cisterciensis, cap. primum.	
Quid sit conuersio, unde dicatur, & de speciebus eius, cap.	2.
De priore Clareuallis; qui conuersus vt aliquid raperet, mirabiliter mutatus est, cap.	3.
De nouitio in Hemmenrode conuerso, de quo sanctus David dixit, Non est omnibus datum, cap.	4.
Quibus occasionibus homines conuertantur, cap.	5.
De canonico Leodiensi ad praedicationem S. Bernardi conuerso, & de Angelo, quem specie monachi vidit cofiteri volentis, cap.	6.
De Geuardo Abbate, quem dominus Euchardus plebanus Sancti Iacobi in Colonia, ante conuersionem, in cuculla vidit, cap.	7.
De conuersione Massellini clerici Episcopi Maguntia, cap.	8.
De conuersione magistri Stephani de Vitreio, cap.	9.
De conuersione Gosuini sacerdotis, qui de probatione cum furto fugit, cap.	10.
De canonico quodam Coloniensi, qui antequam indueret habitum, resiliuit, cap.	11.
De alio iuvene, qui de probatione gratia soluendorum debitorum extractus, non est reuersus, cap.	12.
De conuersione Henrici Abbatis, cap.	13.
De miserabili morte Leonij nouij apostatantis, cap.	14.
De	